

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Kateřiny Kopečkové v právní věci žalobce: **A. L.**, zast. Mgr. Ing. Tomášem Tillmannem, advokátem se sídlem Vrázova 1324/40, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2024, č. j. OAM-1529/VL-VL17-ZA03-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2025, č. j. 19 Az 45/2024-25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Tomášovi Tillmannovi, advokátovi se sídlem Vrázova 1324/40, Ostrava, **se přiznává** odměna za sepsání kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů ve výši 5 070 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je státním příslušníkem Moldavska. Podle obsahu správního spisu nebyl ve své zemi nijak nábožensky ani politicky aktivní. Je svobodný, jeho rodiče jsou již po smrti a nemá žádné další vazby na rodinné příslušníky. Do ČR poprvé přicestoval v roce 2022 a od té doby se již trvale zdržuje na českém území, i přesto, že bylo v roce 2023 rozhodnuto o jeho správním vyhoštění. Vycestovat z vlasti se rozhodl na základě pracovní nabídky, která se později ukázala jako podvod. Vzhledem k tíživé finanční situaci si nemohl dovést vycestovat zpět a získání práce v ČR se mu nedařilo bez pracovního povolení. O udělení mezinárodní ochrany požádal dne 12. 11. 2024, tedy až ve chvíli, kdy ho zadržela policie v Pardubicích a umístila jej do zařízení pro zajištění cizinců. Do své vlasti se vrátit nechce. V ČR by chtěl zůstat, naučit se česky a najít si práci.

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvody žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou čistě ekonomické. Žalobce totiž při pohovoru uvedl, že do ČR vycestoval z důvodu získání zaměstnání, což podle žalovaného není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, která nesmí být z důvodu své specifčnosti zneužívána.

[3] Žalobce se bránil proti rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“). Žalobce nesouhlasil se závěry žalovaného, že do ČR přicestoval pouze z ekonomických důvodů a že Moldavsko je bezpečnou zemí. Žalovaný si měl důkladně zjistit skutečný stav bezpečnosti země a její ekonomické situace a nespoléhat se na strohé analýzy. Žalobce namítal, že splňoval podmínky humanitárního azylu, neboť při návratu by mu hrozila závažná újma. Krajský soud žalobu v záhlaví citovaným rozsudkem zamítl.

[4] Krajský soud neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné či zmatečné. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, přičemž vycházel ze všech relevantních a dostupných podkladů (např. informací OAMP o zemi původu za rok 2023), včetně žalobcem tvrzených skutečností. K závěru o nenaplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany žalovaný dospěl v souhrnu všech zjištěných okolností a ke zjištěnému stavu se měl žalobce možnost vyjádřit, případně doplnit důležité skutečnosti, čehož nevyužil. Krajský soud poznamenal, že žalobce netvrdil žádný azylově zásadní důvod. Na českém území navíc pobýval bez platného pobytového oprávnění. Krajský soud dodal, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu krátce poté, co byl zajištěn.

[5] Dle krajského soudu navíc žalobce ve správním řízení nijak netvrdil, že by mohl být v zemi původu pronásledován nebo by mu hrozilo nebezpečí vážné újmy. Takové okolnosti krajský soud nemohl za žalobce domýšlet. Krajský soud se s odkazem na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) vypořádal rovněž s námitkou ohledně neudělení humanitárního azylu. Tato námitka nemusí být totiž vůbec posuzována v případě, že stěžovatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12, nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a žádost o mezinárodní ochranu je následně zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Krajský soud uzavřel, že se žalovaný zabýval všemi podstatnými skutečnostmi a dostatečně zdůvodnil nepřiznání mezinárodní ochrany žalobci.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel namítá, že krajský soud věc nesprávně posoudil, když potvrdil závěry žalovaného, který rozhodl o zamítnutí stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

pokračování

[8] Uvádí, že krajský soud nedostatečně posoudil možnost udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, a neměl tak aplikovat § 16 odst. 4 stejného zákona.

[9] Opomněl také zásadu *non-refoulement*, která má absolutní povahu, takže správní orgán měl pečlivě zkoumat bezpečnostní, politický a ekonomický stav Moldavska. Tvrdí, že není pravdou, že by do ČR přicestoval pouze z ekonomických důvodů, ale protože v případě návratu do jeho země původu mu hrozí nebezpečí vážné újmy ve formě mučení a nelidského zacházení.

[10] Na závěr tvrdí, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné, neboť nebylo dostatečně odůvodněno a skutkový stav nemá oporu v provedeném dokazování.

[11] S ohledem na shora uvedené stěžovatel navrhuje, aby NSS zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své rozhodnutí a napadený rozsudek. Závěry žalovaného mají oporu ve správním spise. Ze stěžovatelovy výpovědi zcela jasně vyplynulo, že do země přicestoval z ekonomických důvodů a v celém správním řízení neuvedl žádné skutečnosti o tom, že by mohl být vystaven pronásledování či by mu hrozila jakákoliv jiná vážná újma. Proto kasační stížnost navrhl odmítnout jako nepřijatelnou či zamítnout pro její nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Co se týče přípustnosti jednotlivých kasačních námitek podle § 104 odst. 4 s. ř. s., z judikatury NSS plyne, že námitky nejsou přípustné, opírají-li se jen o jiné důvody, než ty uvedené v § 103 s. ř. s., nebo o důvody neuplatněné v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno. Stěžovatel je povinen v kasační stížnosti reagovat na argumentaci krajského soudu a *kvalifikovaným způsobem* zpochybňovat právě jeho závěry (viz usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[15] První kasační námitkou stěžovatel zpochybňuje závěr žalovaného, že „*přicestoval pouze z ekonomických důvodů*“. Obsahově totožnou námitku uplatnil rovněž v rámci žalobní argumentace. Ovšem ani v žalobě, ani v kasační stížnosti tuto polemiku se závěrem žalovaného nerozvedl více než pouhým konstatováním výše uvedeného tvrzení. Krajský soud na ně reagoval v bodech 6 a 7 napadeného rozsudku. Zde uvedl, že žalovaný vycházel ze správního spisu, ve kterém je zachycen dostatečně zjištěný skutkový stav věci, přičemž vycházel ze všech relevantních a dostupných podkladů. Zároveň ze správního spisu ověřil, že stěžovatel netvrdil jiné důvody odchodu z vlasti a následného podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice než ekonomické, a to ani po seznámení se s podklady ohledně situace v zemi původu.

[16] Stěžovatel ve své další kasační námitce míří na skutečnost, že se žalovaný nezabýval možností udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a nezkoumal bezpečnostní,

politický a ekonomický stav Moldavska. S touto námitkou se krajský soud vypořádal v bodech 7 a 8 rozsudku, podle nichž se splnění podmínek pro udělení humanitárního azylu vůbec neposuzuje v případě, pokud byla žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany odmítnuta dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu jako zjevně nedůvodná.

[17] Dále tvrdí, že mu při návratu do Moldavska hrozí reálné nebezpečí vážné újmy. S touto námitkou se krajský soud vypořádal v bodě 10 rozsudku. Ve správním řízení ani v žalobě stěžovatel nekonkretizoval, jakým způsobem mu v zemi původu hrozí vážná újma, a netvrdil žádné azylově relevantní důvody. Ani nyní v kasační stížnosti své obavy nijak nerozvádí a jen kopíruje obsah obecných žalobních bodů.

[18] Je tedy zřejmé, že stěžovatel v kasační stížnosti opět pouze obecně sporuje správnost závěrů správního orgánu, aniž by reflektoval, jak se s již uplatněnou námitkou vypořádal krajský soud. Takto zopakovaná argumentace proto nepředstavuje *kvalifikovanou polemiku* se závěry krajského soudu, neboť z ní nelze dovodit, v čem krajský soud pochybil. NSS proto dospěl k závěru, že výše uvedené kasační námitky jsou nepřipustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1 As 271/2015-36, bod 13).

[19] NSS nyní posoudí přijatelnost zbývajících kasačních námitky.

[20] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud by tomu tak totiž nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. NSS přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[21] NSS shledal, že kasační stížnost není přijatelná, jelikož nebyl naplněn žádný z obou výše uvedených důvodů. Na stěžovatelovy námitky již nabízí dostatečnou odpověď ustálená judikatura NSS, na kterou odkazuje níže.

[22] NSS nejprve reaguje na námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Stěžovatel bez dalšího odůvodnění pouze odkázal na ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, či ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007-247, č. 1773/2009 Sb. NSS). Stěžovatel konkrétně neuvádí, v čem napadený rozsudek uvedeným požadavkům nedostál. Krajský soud srozumitelně uvedl, proč námitky uplatněné stěžovatelem neshledal důvodnými. NSS napadený rozsudek nepovažuje za nepřezkoumatelný.

pokračování

[23] Rozsudek krajského soudu dostatečně reagoval i na skutečnosti namítané nyní v kasační stížnosti. NSS k nim na závěr shrnuje, že stěžovatel neuvedl během správního řízení, do žaloby ani do kasační stížnosti žádné konkrétní okolnosti, které by bylo potřeba zohlednit. Jakkoliv v žalobě a kasační stížnosti uvádí obecná tvrzení o zemi původu, nijak je neprovazuje se svým osobním příběhem zahraničního pracovníka, který se po správním vyhoštění snaží zachovat možnost pobytu v ČR. Azylové řízení je mimořádným institutem k ochraně cizinců, kteří pociťují důvodnou obavu z pronásledování v zemi původu. NSS proto připomíná, že „[p]rostřednictvím azylového řízení tak nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje“ (rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57, či usnesení ze dne 31. 10. 2024, č. j. 7 Azs 96/2024-33), a to konkrétně instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. NSS proto uzavírá, že legalizace pobytu z čistě ekonomických důvodů, kterou shodně považovali za skutečný důvod podání žádosti jak krajský soud, tak žalovaný, skutečně není relevantním azylovým důvodem.

[24] Lze proto uzavřít, že ve věci stěžovatele nedošlo k naplnění žádné z dříve uvedených podmínek přijatelnosti, a NSS proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[26] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

[27] Krajský soud ustanovil usnesením ze dne 27. 1. 2025, č. j. 19 Az 45/2024-10, zástupcem stěžovatele Mgr. Ing. Tomáše Tillmanna, advokáta. Náklady v podobě odměny ustanoveného zástupce a náhrady hotových výdajů platí stát. Zástupce, ustanovený v řízení před krajským soudem, zastupuje stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna stěžovatelova zástupce byla stanovena za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Zástupci stěžovatele tak náleží odměna ve výši 4 620 Kč, a to dle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu. Vedle toho má zástupce stěžovatele též právo na náhradu hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkově tedy ustanovenému zástupci přísluší odměna za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve výši 5 070 Kč. Tuto částku mu Nejvyšší správní soud vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 16. května 2025

Pavel Molek
předseda senátu